

W.Z15.012353.05 / D170083278

ZIENSWIJZENNOTA

Datum : 01-02-2017
Onderwerp : **Samenvatting en reactie op ontvangen zienswijzen op ontwerpbesluit ambtshalve wijziging en ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften**
Inzake : **Biomassaenergiecentrale ENGIE (BMC)**
Locatie : **Hollandiaweg 11 te Nijmegen**

Zaaknummer : **W.Z15.012353.04 en W.Z15.012353.05**

INGEKOMEN ADVIES EN ZIENSWIJZEN

In reactie op de terinzagelegging van bovengenoemde ontwerpbesluiten en de daarop betrekking hebbende stukken zijn zienswijzen ontvangen van:

- a. MOB, dhr. J. Vollenbroek, te Nijmegen, gedateerd 19 december 2016.
- b. GNMF Gelderse natuur en milieufederatie te Arnhem, gedateerd 19 december 2016.
- c. Deelnemers aan het 'kronenburger forum'/namens bewoners Weurt, gedateerd 20 december 2016.
- d. Leefmilieu, gedateerd 20 december 2016.
- e. Vereniging Dorpsbelang Hees, gedateerd 20 december 2016.
- f. Wijkvereniging Ons Waterkwartier, gedateerd 17 december 2017.
- g. ARN B.V. te Weurt, twee brieven beide gedateerd 29 november 2016.

REACTIE OP ZIENSWIJZEN

Samenvatting en reactie

Hieronder zijn de ingediende zienswijzen samengevat. Per zienswijze hebben wij aangegeven op welke reclamanten deze betrekking heeft. Mocht onverhoopt een reclamant onderdelen van zijn zienswijze niet aantreffen dan adviseren wij de andere zienswijzen waar reclamant niet staat vermeld te raadplegen.

1. Ontwerpbesluiten zijn buiten het Kronenburger Forum (KBF) omgegaan (reclamanten a., c., d., e., f. en g.)

Overleg in het kader van communicatieprotocol heeft niet plaatsgevonden.

In verband met de lopende beroepsprocedure tegen de verleende omgevingsvergunningen van 1 juni 2015 is gedurende de totstandkoming van de beide ontwerpbesluiten ambtshalve wijziging en maatwerkvoorschriften regelmatig overleg gevoerd met zowel de vergunninghouder als met MOB. Op 9 maart 2016 is MOB via email schriftelijk in kennis gesteld van het concept van deze twee ontwerpbesluiten. Wij zijn er daarbij -naar nu blijkt ten onrechte- vanuit gegaan dat MOB de concepten bespreekt in de eigen achterban, waaronder het Kronenburger Forum en Leefmilieu, aangezien MOB deel uit maakt van deze groepen. Door de ambtelijke vertegenwoordiging van de ODRN is, tijdens de informatie-avond op 27 september 2016, over de aanvraag en vergunningverlening LNG bunkeren en over de andere initiatieven binnen de inrichting van ENGIE, de stand van zaken meegedeeld met betrekking tot de voorgenomen wijzigingen van de verleende omgevingsvergunningen van 1 juni 2015. Bij deze stand van zaken is verteld dat over de op te leggen en vast te stellen emissie-eisen geen overeenstemming tussen partijen is bereikt en dat daarom is gekozen om de beide ontwerpbesluiten te publiceren en ter inzage te leggen. Hierover zijn tijdens de informatie-avond geen vragen gesteld. Wij betreuren de gang van zaken en zullen in het vervolg onverkort toepassing geven aan de in de Omgevingsdialoog geformuleerde afspraken.

De zienswijze geeft echter geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging en van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften.

2. Verruiming van eerder afgesproken strengere normering (reclamanten a., b., c., d., e., f. en g.)
De praktijk is dat bij afvalovens de rookgasreiniging doorgaans zo gedimensioneerd is dat in zeer ruime mate aan de normen wordt voldaan zodat gerealiseerde emissies veelal veel lager zijn dan de vergunde emissies.

Dit kan tot een factor 10-100 lagere emissie dan vergund leiden. Voor vrijwel alle luchtverontreinigende stoffen is er sprake van een forse verruiming van de normen in de ontwerpbeslissingen van november 2016 ten opzichte van de vergunde normen in 2015. Dit wordt nergens expliciet in de considerans als zodanig benoemd, hetgeen betekent dat ODRN dit zich niet realiseert, óf belanghebbenden niet op de verruiming wil wijzen. Geldt daarnaast dat niet méér vergund mag worden dan in de aanvraag is voorzien? En is niet langer relevant dat het MER niet op basis van die ruimere emissienormen uit het Activiteitenbesluit werd gebaseerd en dientengevolge de MER-beoordeling niet op basis van die ruimere emissienormen uit het Activiteitenbesluit heeft plaatsgevonden?

Wij stellen voorop dat een vergelijking van emissienormen met die van afvalovens niet aan de orde is omdat de BMC geen afvalverbrander is.

Voor zover er sprake is van een verruiming van de emissiegrenswaarden ten opzichte van de op 1 juni 2015 verleende vergunning, is dit een gevolg van het op 1 januari 2016 in werking treden van de 4^e tranche van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In de toelichting van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften hebben wij op pagina 9 aangegeven dat het herziene MER laat zien dat de restemissies van de componenten in het worst case scenario lager zijn dan de in tabel 2.5 van het Activiteitenbesluit geldende waarden. In het herziene MER zijn overigens de componenten CxHy, PCDD/F en CO niet af te leiden. In zoverre lijkt er voor de in tabel 2.5 genoemde componenten sprake te zijn van een verruiming ten opzichte van de omgevingsvergunning van 1 juni 2015. Wij menen echter dat tabel 2.5 van het Activiteitenbesluit de emissiegrenswaarden stelt, die passen bij het toepassen van BBT en dat het herziene MER laat zien dat de BMC wordt opgericht met toepassing van BBT. Wij hebben om die reden gemeend om aan te sluiten bij tabel 2.5 van het Activiteitenbesluit en vooralsnog toch niet de lagere restemissies als maatwerkvoorschrift vast te stellen. Na in gebruik name van de BMC is op basis van feitelijke meet- en rekengegevens alsnog aanpassing van de emissiewaarden mogelijk.

De aard en omvang van de BMC is bepalend voor het vergund recht. In casu is een vergunning verleend voor een biomassaverbrandingsinstallatie met een gevraagde capaciteit van 72.000 ton biomassa per jaar. De jaarlijkse bedrijfsduur is begrensd op 4.200 uur voor de WKK en 7.000 uur voor de basislastketel.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

3. Vergunde normen liggen hoger dan die van afvalovens en worst-case scenario herziene MER (reclamanten a., b., c., d., e., f. en g.)

De vergunde normen voor de BMC liggen voor een aantal belangrijke parameters aanzienlijk hoger dan voor afvalovens. De gerealiseerde emissies van bijvoorbeeld EEW (droge gasreiniging) en ARN (natte gasreiniging) liggen ver onder de vergunde normen van de BMC van ENGIE. Vergunde normen zijn ten onrechte ruimer dan het worst-case scenario van de herziene MER. Verzoeken is om de luchtemissies fors aan te scherpen en in lijn te laten komen met hetgeen afvalovens al decennia lang dag in dag uit presteren. De reden hiervoor is onder andere het gegeven dat de geplande schoorsteen veel te laag is. De vergunde normen liggen aanzienlijk hoger dan die voor afvalovens. De gerealiseerde emissies van zowel EEW te Delfzijl en ARN liggen ver onder de vergunde normen van de BMC van ENGIE. Jaargemiddelde normen ontbreken.

Wij stellen voorop dat een vergelijking van emissienormen met die van afvalovens niet aan de orde is omdat de BMC geen afvalverbrander is. Gelet op artikel 1.1 van de Wabo geldt met betrekking tot de term BBT de technieken die economisch en technisch haalbaar zijn binnen de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort. Dit betekent dat de BMC niet behoort tot de bedrijfstak van

afvalverbrandingsinstallaties, die huisvuil en/of (gevaarlijke) bedrijfsafvalstoffen verbranden, noch tot de grote stookinstallaties met een thermisch vermogen van meer dan 50 MW.

Het stellen van strengere eisen dan in het Activiteitenbesluit is primair bedoeld om de toepassing van de beste beschikbare technieken te waarborgen. Het enkele feit dat voor een andersoortige installatie strengere emissiegrenswaarden in de vergunning zijn opgenomen, is daartoe onvoldoende (ECLI:NL:RBMNE:2016:6478, overweging 15.3). Daarnaast wijzen wij er op dat voor de BMC geen specifieke Bref geldt, zodat het Activiteitenbesluit van toepassing is met de daarin aangegeven emissiegrenswaarden. ENGIE heeft door het herziene MER aannemelijk gemaakt dat de BMC kan voldoen aan de emissiegrenswaarden van het Activiteitenbesluit. De BMC voldoet daarmee tevens aan BBT.

In het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften hebben wij voor de basisketel voor de component SO₂ al een strengere emissie eis gesteld dan paragraaf 3.2.1 van het Activiteitenbesluit. Daarnaast hebben wij voor de componenten ammoniak, zoutzuur, waterstoffluoride, koolwaterstoffen, koolmonoxide, kwik, cadmium + thallium, som zware metalen en dioxines + furanen emissie eisen gesteld waarvoor paragraaf 3.2.1 van het Activiteitenbesluit geen eisen stelt. Voor de WKK hebben wij voor NO_x een strengere eis gesteld dan afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Voor de component koolmonoxide hebben wij een emissie eis gesteld waarvoor afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit geen eis stelt. Door het stellen van deze (strengere) emissie eisen dan het Activiteitenbesluit gelden voor beide – gelijk uitgevoerde- biomassaverbrandingsinstallaties een zelfde emissieregime. Onderstaande tabel geeft een vergelijking tussen de eisen uit het Activiteitenbesluit ten opzichte van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften.

Volledigheidshalve zijn ook de –niet onherroepelijke- emissiegrenswaarden van de op 1 juni 2015 verleende vergunning gegeven¹. Daarnaast is de factor groter of kleiner van de emissiegrenswaarde van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften ten opzichte van vergunning van juni 2015 weergegeven.

Parameter	Activiteiten besluit paragraaf 3.2.1	Activiteiten besluit afdeling 2.3	Maatwerk-voorschrift beide ketels	Vergunning juni 2015	factor groter/kleiner dan vergunning juni 2015
	8 MW basisketel	20 MW WKK	daggemiddelde	daggemiddelde	daggemiddelde
	6% zuurstof	6% zuurstof	6% zuurstof	6% zuurstof	6% zuurstof
NO _x	145	200	145	50	+3
SO ₂	200	50	50	60	-0,8
Stof	5	5	5	5	
Ammoniak	-	30	30	3	+10
Zoutzuur	-	30	30	10	+3
Waterstoffluoride	-	3	3	1	+2
Koolwaterstoffen	-	50	50	50	
CO	-	-	250	100	+2,5
Kwik	-	0,05	0,05	0,05	
Cadmium + Thallium	-	0,05	0,05	0,015	+3,3
Som zware metalen	-	0,05	0,05	0,15	-0,3
Dioxines en furanen	-	0,1	0,1	0,1	
CO vergunning 2015: daggemiddelde 95-percentiel					

In tabel 23 van bijlage 3 van het herziene MER “rapport Luchtkwaliteitsonderzoek GDF Suez, 9 november 2015” staan de resultaten van de verspreidingsberekeningen voor de verschillende componenten in de voorgenomen situatie bij gebruik van het worst case brandstofpakket. Hieruit blijkt dat geen sprake is van een ontoelaatbaar risico van de immissieconcentratie op leefniveau.

Wij vinden, gelet op de 4de tranche Activiteitenbesluit die op 1 januari 2016 is gaan gelden, dat het thans niet meer in de rede ligt om op voorhand strengere emissie-eisen te stellen dan het Activiteitenbesluit vraagt. De zienswijzen geven geen aanleiding om toepassing te geven aan de in artikel 2.7, eerste lid, Activiteitenbesluit geboden mogelijkheid om andere emissiegrenswaarden te

¹ De vergunning van 1 juni 2015 is in werking getreden, maar ENGIE kiest er voor om nog niet te starten met de realisatie.

stellen om reden van geografische ligging, plaatselijke milieuomstandigheden of technisch kenmerken van de betrokken installatie. Daarnaast adviseert de commissie m.e.r. voor een weloverwogen monitoring, omdat er sprake is van een nieuwe activiteit met nog onzekere gevolgen en met, naar verwachting, relevante emissies van bijvoorbeeld (fijn)stof, zwavel en stikstof, en mogelijk koolmonoxide en/of koolwaterstoffen.

Het activiteitenbesluit kent voorts geen systematiek van jaargemiddelde eisen en wij zien geen aanleiding om deze alsnog op te nemen. Daarnaast leent de systematiek van jaargemiddelde eisen alleen indien continue metingen van componenten plaatsvinden. In de onderhavige situatie is alleen voor CO continue meting verplicht, echter deze meting is primair bedoeld voor een goede beheersing van het verbrandingsproces en niet als emissiegrenswaarde voor het risiconiveau op leefniveau. Om deze reden stelt afdeling 2.3 van Activiteitenbesluit geen emissiegrenswaarde voor CO.

De zienswijzen geven ons geen aanleiding om tot wijziging van de beide ontwerpbesluiten over te gaan. Met betrekking tot de schoorsteenhoogte verwijzen wij naar zienswijze onder 4.

4. Ontwerp van de BMC is onvoldoende (reclamanten a., b., c., d., e., en f.)

De gasreiniging van EEW is enigszins vergelijkbaar met de BMC van ENGIE, echter EEW beschikt over 2 doekfilters, de BMC heeft 1 doekfilter. Verder is in het ontwerp van de BMC van ENGIE een bypass ingebouwd, hetgeen in strijd is met de wettelijke eis tot toepassing van tenminste BBT. EEW heeft niet de mogelijkheid tot bypass van ongereinigde afgassen. De vergunde schoorsteenhoogte is onvoldoende en onnodig laag.

Wij stellen voorop dat een vergelijking van het ontwerp met die van afvalovens niet aan de orde is omdat de BMC geen afvaloven is.

Doekenfilter

Het doekenfilter bij BMC is gebaseerd op het zogenaamde n-1 concept. Door telkens één compartiment uit bedrijf te nemen kan het compartiment met het lekke doek worden gevonden c.q. gedicht worden. De stofafscheiding van het niet werkende compartiment wordt tijdelijk overgenomen door de andere compartimenten (zie ook tabel 4.13 van het herziene MER).

Start- en stopkanaal

De bypass wordt in het herziene MER aangeduid als een start- en stopkanaal. De biomassa-installaties zijn voorzien van een start/stopkanaal om de SCR DeNOx-installatie heen en om het doekenfilter heen. Het kanaal om de SCR DeNOx wordt gebruikt voor het opstarten totdat de rookgastemperatuur voldoende hoog is. Doordat het opstarten met aardgasbranders (verbrandingstemperatuur > 850°C) gebeurt, zijn er geen verhogingen van NOx-emissies te verwachten. Bijgevolg is dat evenmin eventuele dioxines kunnen worden gevormd.

Verder wordt het start- en stopkanaal gebruikt bij storingen in de SCR DeNOx in het geval de stofconcentratie in de SCR sterk toeneemt (bescherming van de katalysator) en bij het doekenfilter, wanneer de rookgastemperatuur boven een maximaal toelaatbare waarde uitkomt (bescherming doeken).

De potentiële effecten van het gebruik van het start- en stopkanaal bij storingen zijn zeer beperkt en worden nader beschreven in de paragraaf 4.7.7 van het herziene MER "Storingsanalyse". Zo blijft de duur van het effect bij een eventuele storing beperkt tot maximaal twee uur. De storingsanalyse maakt deel uit van het ambtshalve besluit (voorschrift 1.1). Door het uitvoeren van onderhoud, regelmatige inspecties en het hanteren van procedures voor reguliere bedrijfsvoering en bij storingen/calamiteiten wordt het gebruik van het start/stopkanaal tot het minimum beperkt.

Dat er voor de BMC sprake zou zijn van een wettelijke eis dat een bypass verbiedt is ons niet bekend. Om te borgen dat de het start- en stopkanaal correct wordt toegepast hebben wij in de omgevingsvergunning van 1 juni 2015 de voorschriften 7.16 (gebruik van de opstartleiding) en 7.19 (procedure opstart- en stillegingsperioden) opgenomen. Met het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging en maatwerkvoorschriften zijn deze twee voorschriften komen te vervallen.

Wij komen tegemoet aan de zienswijze door twee voorschriften met betrekking tot de bypass als maatwerkvoorschrift Activiteitenbesluit vast te stellen. Het betreft de volgende voorschriften:

Voorschrift 1.16

Alleen tijdens de opstart en het stilleggen van de verbrandingsinstallatie mag gebruik worden gemaakt van de opstartleiding. Tijdens de opstart mag geen biomassa worden verbrand.

(Voorheen voorschrift 7.16 van de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning.)

Voorschrift 1.17

Vergunninghouder dient bij de ingebruikname van de biomassacentrale de opstart- en stilleggingsperioden vast te leggen. De volgende regels zijn van toepassing voor de vaststelling van het einde van de opstartperiode en het begin van de stilleggingsperiode:

1. de criteria of parameters die worden gehanteerd om opstart- en stilleggingsperioden vast te tellen, zijn transparant en extern verifieerbaar;
2. de vaststelling van opstart- en stilleggingsperioden wordt gebaseerd op omstandigheden die verenigbaar zijn met een stabiel vermogensopwekkingsproces, dat de gezondheid en veiligheid waarborgt.
3. de perioden waarin een stookinstallatie, na de opstart, stabiel en veilig werkt waarbij wel biomassa wordt toegevoerd, maar geen warmte, elektriciteit of mechanische energie wordt afgevoerd, maken geen deel uit van de opstart- en stilleggingsperioden.

Voor de vaststelling van opstart- en stilleggingsperioden gelden tenminste een van de volgende maatregelen:

- het eindpunt van de opstartperiode en het beginpunt van de stilleggingsperiode is voldoende op temperatuur gekomen;
- de afzonderlijke processen of drempelwaarden voor operationele parameters in verband met het einde van de opstartperiode en met het begin van de stilleggingsperiode en die helder, gemakkelijk te controleren en op de gebruikte technologie toepasbaar zijn.

Maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de opstart- en stilleggingsperioden zoveel mogelijk worden beperkt en ervoor zorgen dat alle emissiebeperkende apparatuur zodra dat technisch uitvoerbaar is, in werking wordt gesteld. De vaststelling van de opstart- en stilleggingsperioden dient aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

(Voorheen voorschrift 7.19 van de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning.)

Schoorsteenhoogte

Tabel 5.6 van het herziene MER geeft een overzicht van de jaargemiddelde grenswaarden en de gemiddelde bronbijdragen bij verschillende schoorsteenhoogten. Uit het onderzoek blijkt dat een hogere schoorsteen dan 28 meter hoogte leidt tot zeer geringe lagere bronbijdragen. Voor NO_x bijvoorbeeld bedraagt het verschil tussen een 28 en 40 meter hoge schoorsteen 0,008 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De omvang van het verschil is slechts 0,02% van de grenswaarde (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Gelet op deze zeer geringe verschillen en de kosten effectiviteit is gekozen voor een schoorsteen van 28 meter hoogte.

Deze zienswijze geeft geen aanleiding om alsnog een schoorsteen hoger dan 28 meter voor te schrijven.

5. Monitoring en mogelijkheden tot handhaving is onvoldoende (reclamanten a., b., c., d., e., en f.)
Monitoring is stuitend onvoldoende. Vergelijk dat eens met het Activiteitenbesluit / Activiteitenregeling voor afvalovens. Volcontinue monitoring voor stof (zware metalen en dioxines), NO_x en SO₂ ontbreekt. Bij overschrijding van de vergunde normen dan wel in kader van de geldende minimalisatieverplichting inzake zeer zorgwekkende stoffen kan onvoldoende worden gehandhaafd.

Wij stellen voorop dat een vergelijking met die van afvalovens niet aan de orde is omdat de BMC geen afvaloven is. Het activiteitenbesluit stelt het eenmalig meten van stof, NO_x en SO₂ verplicht. De wetgever heeft hiermee uitdrukkelijk aangegeven dat continue metingen niet noodzakelijk zijn en dat voor dergelijke installaties in principe kan worden volstaan met een eenmalige meting.

Met betrekking tot de minimalisatieverplichting inzake zeer zorgwekkende stoffen (kwik, cadmium, dioxine en furanen) merken wij op dat de emissie eisen voor de WKK ook gelden voor de basisketel. Op grond van artikel 2.4 tweede lid AB worden emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht zoveel mogelijk voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

ENGIE heeft aangegeven dat de emissie eisen voor zorgwekkende stoffen zoals die in de vergunning van 1 juni 2015 zijn gesteld kunnen worden nageleefd. Dit betekent dat wij de emissie-eis voor cadmium + thallium in reactie op de zienswijze aanscherpen tot 0,015 (was 0,05). Voor de overige zorgwekkende stoffen komt de emissie eis uit de op 1 juni 2015 verleende vergunning overeen met die van het maatwerk besluit. Voor de zorgwekkende stoffen geldt op grond van artikel 2.4 derde lid een vijfjaarlijkse onderzoekplicht naar de beperking van de emissie van zorgwekkende stoffen naar de lucht. Maatwerkvoorschrift 1.1 wordt aangevuld met de opmerking dat voor cadmium + thallium een emissiegrenswaarde van 0,015 geldt.

In afwijking van de eenmalige meetverplichting op grond van artikel 2.8 eerste lid van het Activiteitenbesluit hebben wij in het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften in voorschrift 1.2 vastgelegd dat gedurende twee jaar twee keer per jaar een periodieke meting wordt uitgevoerd. Hiermee zijn wij tegemoet gekomen aan het advies van de commissie m.e.r. om een weloverwogen monitoring toe te passen. Daarnaast geldt ingevolge het rechtstreeks werkende artikel 2.8, derde lid, Activiteitenbesluit een controleregime dat is gebaseerd op emissie relevante parameters. Dit artikellid komt naar onze mening overeen met het door ons in de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning opgenomen voorschrift 7.15.

Het controleregime ingevolge artikel 2.8 van het Activiteitenbesluit is gebaseerd op de toename van een emissie als een reinigingstechniek of procesgeïntegreerde maatregel faalt én op de schadelijkheid van deze emissie. Het bepalen van het controleregime bestaat uit de volgende stappen:

- Bepalen van de storingsemissie
- Bepalen van de grensmassastroom
- Bepalen van de storingsfactor (F) en het controleregime
- Vaststellen van de controleverplichtingen

Met betrekking tot de monitoring heeft ENGIE vooruitlopend op het rechtstreeks werkende artikel 2.8, derde lid van het Activiteitenbesluit het controle regime als volgt bepaald:

- NH₃, NO_x, SO₂, HCL en Hg geldt het controleregime 0 (ERP categorie B)
- Cd & TI en HF geldt controleregime 1 (eenmalig meten + ERP categorie B)
- Stof geldt controleregime 2 (meting 1 per 3 jaar + ERP categorie B)
- Zware metalen controleregime 3 (meting 1 per jaar + ERP categorie B)

Het in maatwerkvoorschrift 1.2 voorgeschreven aanvullend controleregime voor bovenstaande stoffen is strenger dan artikel 2.8, derde lid van het Activiteitenbesluit voorschrijft.

Het meetregime kan op basis van verkregen meethistorie worden aangepast. Zo kan uit de meethistorie blijken dat de installatie jarenlang zonder afwijking functioneert. Het bevoegd gezag kan dan het aantal verplichte metingen beperken. Omgekeerd kan het bevoegd gezag het meetregime verzwaren op basis van de meethistorie. Bijvoorbeeld als uit de meethistorie blijkt dat de installatie herhaaldelijk de emissiegrenswaarde(n) heeft overschreden.

Gelet op de in artikel 2.8, derde lid van het Activiteitenbesluit gegeven meetverplichtingen, menen wij van dat handhaving op de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen voldoende is geborgd.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de beide ontwerpbesluiten.

6. Herkomst van hout moet in de voorschriften vastgelegd worden (reclamant b.en d.)

In de aanvulling van ENGIE van 27 mei 2015 staat op pagina 6 dat de biomassa voornamelijk uit de regio komt. Dit deel van de aanvraag is ten onrechte niet gekoppeld aan de vergunning.

In het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging hebben wij in voorschrift 2.2 opgenomen dat de biomassa dient te voldoen aan de NTA 8080. In de NTA 8080 zijn de duurzaamheidscriteria voor biomassa en voor de biomassacertificatie gesteld. Wij menen dat de verplichting dat de biomassa moet voldoen aan de NTA 8080 voldoende is en wij zien geen reden om in de acceptatievoorwaarden en procedures te borgen dat alleen hout wordt betrokken uit duurzaam beheerde bossen uit de regio. Het opnemen van verdere voorschriften over de herkomst van de biomassa is niet nodig in het belang van de bescherming van het milieu.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de beide ontwerpbesluiten.

7. Hout is grondstof, geen brandstof (reclamant b.)
Bij laagwaardige houtverbranding wordt een CO2 schuld opgebouwd.

In dit verband wijzen wij op de brief van Minister Kamp van Economische zaken en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu van 18 juni 2014 met kenmerk DGBI-PDBBE / 14084926 over meerwaarde uit biomassa door cascadering. Het huidige Nederlandse en Europese beleid is nog steeds dat de toepassing van biomassa voor elektriciteit, warmte, gas en transport wordt gestimuleerd. Het onderhavige initiatief betreft primair de productie van warmte door het verwerken van biomassa. ENGIE heeft in het herziene m.e.r. voldoende belicht wat de herkomst en de samenstelling van de biomassa is.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

8. Het is onduidelijk of er nog een opslaglocatie wordt vergund (reclamant b.)
Op het promotiefilmpje van de Groene delta staat dat een groot distributiecentrum voor houtpellets wordt gepland.

Wij merken op dat de ontwerpbesluiten, waar deze zienswijze betrekking op heeft, niet voorzien in of gaan over een groot distributiecentrum voor houtpellets.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

9. Bezwaren dienen te worden beschouwd in het bredere kader van de gerechtvaardigde belangen van omwonenden (reclamant c.)

Dit betreft onder meer eventuele implicaties voor de gezondheid van omwonenden, verminderd woongenot en mogelijke milieuschade, als ook potentiële daling van de waarde van onroerend goed of andere eigendommen (planschade) door de totstandkoming van onderhavig project onder de voorwaarden zoals gesteld in de door u opgestelde conceptbesluiten.

De commissie m.e.r. concludeert dat het herziene MER alle essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de oprichting van de biomassaverbrandingsinstallaties waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen. Dit advies van de Commissie en het in werking treden van de 4^e tranche Activiteitenbesluit hebben tot onze afwegingen geleid, zoals verwoord in de ontwerpbesluiten ambtshalve wijziging en maatwerkvoorschriften Het rechtstreeks werkende Activiteitenbesluit en de voornoemde besluiten bieden voldoende rechtszekerheid voor een goede bescherming van het belang van het milieu, waaronder ook het belang voor de fysieke leefomgeving valt.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

10. Opmerkingen met betrekking tot maatwerkvoorschrift 1.5 (reclamanten a., b. en g.)
Voorschrift 1.5: Representatieve bedrijfsvoering van ten minste 90% ligt meer in de rede. Bovendien zou een ondergrens qua energie-inhoud aan te bevelen zijn;

Wij hebben de Activiteitenregeling geraadpleegd en komen tot de conclusie dat voorschrift 1.5 al rechtstreeks werkend is op grond van artikel 3.7e, eerste lid van de Activiteitenregeling. Voorschrift 1.5 vervalt daarmee.

De zienswijze geeft aanleiding tot het laten vervallen van voorschrift 1.5.

11. Opmerkingen met betrekking tot maatwerkvoorschrift 1.15 (reclamanten a., b. en g.)
*Voorschrift 1.15: Is het stellen van een emissie eis voor geur voor de opslag van biomassa niet tegenstrijdig met de verplichting van in pandige opslag met luchtafzuiging ten behoeve van de verbrandingsinstallatie;
Waarom verschillen de geuremissie tussen de Wkk en basislastketel als elders wordt vermeld dat dezelfde emissie-eisen gelden.*

Bij de berekening van de geuremissie is ondanks de verplichte afzuiging van de hal ten behoeve van de verbrandingsinstallatie rekening gehouden met het mogelijk vrijkomen van geuremissie via het opslaggebouw voor biomassa en de schoorsteen van de BMC. Hierbij is vastgesteld dat wordt voldaan aan de meest strenge eis uit het Gelders geurbeleid. De verplicht gestelde controlemeting van de geuremissie moet uitwijzen of toch geur vrijkomt afkomstig van de opslag van biomassa en/of verbranding van biomassa (voorschrift 1.10 van het maatwerkbesluit).

Het verschil in geuremissie tussen de WKK en de basislastketel wordt veroorzaakt door het verschil in verbrandingscapaciteit, respectievelijk 10.3 en 4.1 ton per uur. Met dezelfde emissie-eisen wordt bedoeld de emissie eisen in het besluit maatwerkvoorschriften voor de stoffen zoals die in tabel 2.5 van het AB staan genoemd.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

12. Activiteitenbesluit (reclamanten a., b. en g.)

Zou het sowieso niet handig zijn nu reeds te anticiperen op emissienormen voor zover die per 1 januari 2021 gaan veranderen? Betekent het gestelde in artikel 6.1 AB niet, dat de op bijstook van hout in de eenheid Gelderland 13 betrekking hebbende emissienormen vanaf 1 januari 2019 sowieso niet langer als (referentiekader voor een) 'maatwerkvoorschrift' zou behoren te gelden?

Met deze zienswijze wordt gewezen op het overgangsrecht Activiteitenbesluit. Het algemene overgangsrecht is opgenomen in artikel 6.1. Specifiek voor het aspect geur is een overgangsbepaling opgenomen in artikel 2.8a. Aangezien de verleende omgevingsvergunning voor de BMC door het ingestelde beroep op 1 januari 2016 niet onherroepelijk was, zijn deze overgangsrechtelijke bepalingen niet van toepassing op het bestreden besluit. Voor zover het de BMC betreft, zijn de overgangsrechtelijke bepalingen dus niet van toepassing. Wij hebben echter wel aanleiding gezien om als gevolg van de 4de tranche Activiteitenbesluit de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning aan te passen en in overeenstemming te brengen met de thans rechtstreeks werkende bepalingen. Daarbij hebben wij - voor zover nodig – tevens maatwerkvoorschriften vastgesteld.

De onherroepelijke revisievergunning van 10 mei 2007 ten behoeve van de kolengestookte elektriciteitscentrale valt wel onder het overgangsrecht. De luchtvoorschriften uit die vergunning gelden dus nog tot 1 januari 2019 als maatwerkvoorschrift in plaats van de voorschriften uit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Het overgangsrecht voor de geurvoorschriften wijkt af van het standaard overgangsrecht. Geurvoorschriften uit de revisievergunning gelden nog tot 1 januari 2021 als maatwerkvoorschrift (artikel 2.8a Activiteitenbesluit).

Deze als maatwerkvoorschrift te beschouwen vergunningvoorschriften kunnen wij, wanneer deze voorschriften strenger zijn én wanneer maatwerkvoorschriften mogelijk zijn, tot uiterlijk 1 januari 2019, respectievelijk 1 januari 2021 alsnog vastleggen als maatwerkvoorschriften. Wij vinden dat er thans geen aanleiding is om daarop te anticiperen. De kolengestookte elektriciteitscentrale is inmiddels buiten gebruik gesteld. De bijstook van hout in de elektriciteitscentrale is niet gebruikt als (referentiekader voor een) 'maatwerkvoorschrift'.

De zienswijze is niet relevant en geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

13. Emissie-eisen Activiteitenregeling (reclamanten a., b. en g.)

Artikelen 2.17, 2.18, 2.19 en 2.20 (immissieconcentratie zzs), 2.18, 2.19 en 2.20 ingeval niet wordt voldaan aan artikel 2.4 lid 5 AB. Ook na drie keer lezen, is (de doublure in) verwijzing naar de betreffende AB-artikelen in het geheel niet te snappen.

Artikel 2.4, vijfde lid Activiteitenbesluit regelt dat emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht het maximaal toelaatbaar risiconiveau van de immissieconcentratie van die stof niet mogen overschrijden. Indien hier niet aan wordt voldaan dan gelden artikelen 2.7 t/m 2.20 van de Activiteitenregeling. Artikel 2.17 Activiteitenregeling beschrijft het maximaal toelaatbaar risiconiveau van de immissieconcentratie van een zeer zorgwekkende stof. Daarnaast stellen de artikelen 2.18 en 2.19 Activiteitenregeling de voorwaarden voor het bepalen van immissieconcentraties van zeer zorgwekkende stoffen. Artikel 2.20 Activiteitenregeling stelt de minimale voorwaarden waaraan de vijfjaarlijkse onderzoekplicht naar de beperking van de emissie van zeer zorgwekkende stoffen moet voldoen.

De hiervoor genoemde artikelen zijn rechtstreeks werkend. De zienswijze geeft dan ook geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

14. Overwegingen stellen van maatwerkvoorschriften (reclamanten a., b. en g.)

Is twee jaar lang tweemaal per jaar (dus in totaliteit 4x) meten toereikend om een representatief en betrouwbaar beeld te krijgen (ook voor een nadien mogelijk veranderend brandstofpakket)? Is één keer dioxine meten afdoende om voor eens en voor altijd de dioxine-emissie te toetsen (voorschrift 1.7)?

De concentratie aan NOx, SO2 en stof wordt bepaald door continue of afzonderlijke meting (paragraaf 3.9).

Mag ENGIE zelf kiezen tussen continue of afzonderlijke metingen?

Artikel 2.8, eerste lid, onder a, Activiteitenbesluit stelt dat eenmalig dient te worden aangetoond dat de grensmassastroom niet wordt overschreden. Hiervan mogen wij bij maatwerkvoorschrift afwijken (artikel 2.7, tiende lid AB dan wel artikel 2.8, vierde lid AB). Met voorschrift 1.2 in het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften hebben wij van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en een intensievere monitoring vastgelegd teneinde na twee jaar een representatief beeld te verkrijgen.

Verder biedt artikel 2.8, tweede lid, Activiteitenbesluit de mogelijkheid om opnieuw de grensmassastroom vast te stellen bij een verandering van de inrichting indien de verandering naar verwachting zal leiden tot een significante toename van de emissie. Wij zien geen aanleiding om op voorhand al voor elke verandering een intensievere monitoring voor te schrijven. Met artikel 2.8, tweede lid wordt dit voldoende geborgd.

Verder hebben wij in afwijking van artikel 2.22, derde lid van de Activiteitenregeling in voorschrift 1.7 van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften vastgelegd dat geen drie deelmetingen van een half uur gelden, maar één deelmeting van minimaal 6 uur en maximaal 8 uur. Daarbij geldt dat op grond van voorschrift 1.2. van het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften twee jaar tweemaal per jaar dioxine worden gemeten.

ENGIE moet op grond van artikel 2.8 derde lid Activiteitenbesluit het controleregime vaststellen. Hierbij heeft ENGIE de keuze tussen een continue of afzonderlijke meting. Met betrekking tot een optimale verbranding van de biomassa vinden wij dat zuurstof en koolstofmonoxide continue in de rookgassen moet worden gemeten, want dit zijn belangrijke parameters waarmee een operator het verbrandingsproces stuurt en optimaliseert. Hiervoor is voorschrift 1.3 aan het ontwerpbesluit maatwerkvoorschriften verbonden.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

15. Voorschriften ambtshalve wijziging (reclamant a., b., d. en g.)

Er is een milieuhygiënisch belang dat geen afvalstoffen worden geaccepteerd waarvoor een hoogwaardiger minimumstandaard in de vorm van vergisten en composteren is vastgesteld, respectievelijk die in een configuratie als die door ENGIE beoogd niet milieuvriendelijk kunnen worden verwerkt.

Formulering van voorschrift 1.1 wijkt af van die in het MER en bij de ARN B.V.. Onduidelijk is welke informatie overgelegd moet worden (voorschrift 1.2). Met betrekking tot voorschrift 2.1 wordt een beschrijving op afvaltype-niveau bepleit waarbij per afvalstroom de bijbehorende euralcode wordt vermeld. Met betrekking tot analoog gft en B- en C-hout wordt gerefereerd aan de omschrijving in het LAP. De inhoud van tabel 4.1 en 4.2 uit het herziene MER van 10 november 2015 is niet (meer) afgestemd op de aangescherpte acceptatiecriteria. Er moeten specifieke grenzen worden gesteld aan de Inzet van natte(re) stromen met het oog op het ontstaan van bijv. dioxines en andere stoffen.

Wij merken op dat de minimumstandaard de invulling is van de afvalhiërarchie voor afzonderlijke (categorieën van) afvalstoffen. Wij behoren primair te toetsen of de aangevraagde be- of verwerking van afvalstoffen voldoet aan de minimumstandaard. Afvalstoffen zoals groenafval kunnen zowel als biomassa worden ingezet als voor de compostering of vergisting. De verdeling van groenafval over deze verwerkingsopties wordt overgelaten aan de markt.

Voorschrift 1.1

Voor ons is onduidelijk wat reclamanten bedoelen dat een afwijkende formulering is gebruikt in voorschrift 1.1. Wij wijzen op paragraaf 3.10.1 van het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging waar een toelichting op het gewijzigde voorschrift 1.1. is gegeven.

Voorschrift 1.2

Voorschrift 1.2 betreft het informeren van het bevoegd gezag met betrekking tot de ingebruikname van de biomassacentrale. Dit moet ten minste 4 weken van te voren plaatsvinden.

Voorschrift 2.1

De weergave van voorschrift 2.1 is gebruikelijk voor vergunningen, waarin de acceptatie en verwerking van afvalstoffen is geregeld. In afwijking hiervan is bij wijze van uitzondering een verbodsbepaling voor (analoog) GFT en afvalhout aan toegevoegd. Daarnaast is de eis gesteld dat biomassa moet voldoen aan de NTA 8080 en aan de definitie van biomassa zoals in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit. De omschrijving van de verbodsbepalingen voor analoog GFT en afvalhout zijn ons inziens voldoende om te voorkomen dat dergelijke afvalstromen zoals in het LAP zijn omschreven worden geaccepteerd en verwerkt.

Tabel 4.1 en 4.2 herziene MER

Voor ons is onduidelijk wat wordt bedoeld dat tabel 4.1. en 4.2 uit het herziene MER niet (meer) is afgestemd op de aangescherpte acceptatiecriteria. In het herziene MER is de samenstelling van biomassa inzichtelijk gemaakt. Voorschrift 2.4 van het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging schrijft voor dat deze criteria moeten worden meegenomen in het op te stellen AV-beleid en AO/IC.

Met betrekking tot de inzet van natte(re) stromen merken wij op dat deze al zijn begrensd door voorschrift 2.4* van de ambtshalve wijziging waarin wordt verwezen naar tabel 4.1 van het herziene MER waarin eisen zijn gesteld voor het aandeel vocht in de biomassa.

De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de beide ontwerpbesluiten.

16. Onderzoek naar complementaire categorie afvalstoffen (reclamanten a., b. en g.)

Een onderzoek naar zogenaamde complementaire categorie afvalstoffen werpt een volslagen ander licht op de acceptatievoorschriften: afval van euralcode 03 01 04 mag überhaupt niet geaccepteerd worden (is niet vermeld in voorschrift 2.1) en komt al helemaal niet in beeld wanneer B- en C-hout generiek niet geaccepteerd mogen worden. Gepleit wordt om iedere vingerwijzing naar mogelijk gevaarlijke afvalstoffen te schrappen.

Voorschrift 2.4 van het ontwerpbesluit ambtshalve wijziging schrijft voor waaraan het AV-beleid en de AO/IC moet voldoen met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in houtpellets met euralcode 03 01 05. Indien in de houtpellets gevaarlijke stoffen in bepaalde concentraties aanwezig zijn, dan mag deze afvalstroom namelijk niet worden geaccepteerd (dus ook niet verwerkt). Mocht er sprake zijn van overschrijding van bepaalde concentraties, dan wordt de dan geldende euralcode 03 01 05*. Op grond van voorschrift 2.1 mag deze euralcode niet worden geaccepteerd.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

17. Verruimen van de emissienormen is niet in lijn met c.q. strijdig met de opgestelde MER-rapportage (reclamant d.)

Het MER is opgesteld op basis van de huidige vergunde emissienormen, er heeft geen toetsing plaatsgevonden op basis van cumulatie van beide wijzigingen.

Het herziene MER is gebaseerd op het voornemen om te komen tot de realisatie van een basislastketel en een WKK. Het herziene MER maakt inzichtelijk hoe het voorgenomen initiatief (inclusief enkele varianten) zich verhoudt met de referentiesituatie, de huidige situatie en de toekomstige situatie waarbij de kolencentrale uit bedrijf genomen is en alleen biomassa gestookte ketels in bedrijf zijn (zie ook tabel 4.16 van het herziene MER).

Een vergelijking van de voorgenomen activiteit met de referentiesituatie laat zien dat, ten opzichte van de vergunde situatie, de milieubelasting bij de voorgenomen activiteit verbetert of neutraal blijft. Vergelijking van de voorgenomen activiteit met de vervoers- en schoorsteenvarianten laat zien dat de verschillen marginaal zijn en geen aanleiding geven om afwijkend van de voorgenomen activiteit (schoorsteenhoogte 28 meter en 100% aanvoer per as) te kiezen voor een andere variant. Dit betekent dat de voorkeursvariant overeenkomt met de voorgenomen activiteit met een schoorsteenhoogte van 28 meter en 100% aanvoer van biomassa over de weg.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijziging van de twee ontwerpbesluiten.

OVERLEG TUSSEN ENGIE EN BELANGHEBBENDEN

Op 16 januari 2017 heeft overleg plaatsgevonden tussen ENGIE en belanghebbenden genoemd onder b., c., d., e. en f. over de voorschriften waaraan ENGIE moet voldoen. Het gevoerde overleg is niet bedoeld geweest om aanvulling op de zienswijzen mogelijk te maken. Met het overleg is beoogd geweest om nog een gesprek te hebben met vertegenwoordigers van ENGIE en mogelijk te komen tot afspraken met ENGIE. Van het overleg is geen verslag gemaakt. ENGIE heeft zich bereid verklaard om - voor zover economisch en technische mogelijk - voor de volgende stoffen de emissie eisen aan te scherpen:

- Stikstofoxiden NO_x van 145 naar 120;
- Ammoniak NH₃ van 30 naar 3;
- Zoutzuur HCL van 30 naar 20;
- Waterstoffluoride HF van 3 naar 1;
- Koolmonoxide CO van 250 naar 100;
- Cadmium + thallium (Ca + TI) van 0,05 naar 0,015.

WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN DE ONTWERPBESLUITEN

Besluit ambtshalve wijziging

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit

Besluit maatwerkvoorschriften Activiteitenbesluit

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en het overleg tussen ENGIE en belanghebbenden zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

VOORSCHRIFTEN

Voorschrift 1.1

In aanvulling op tabel 2.5 Activiteitenbesluit milieubeheer geldt voor koolmonoxide een emissiegrenswaarde van 100 mg/Nm³ (6% O₂, 95-percentiel daggemiddelde).

In afwijking van tabel 2.5 Activiteitenbesluit milieubeheer geldt voor:

- stikstofoxiden (NO_x) een emissiegrenswaarde van 120 mg/Nm³ (6% O₂);
- ammoniak (NH₃) 3 mg/Nm³ (6% O₂);
- zoutzuur (HCL) 20 mg/Nm³ (6% O₂);
- waterstoffluoride (HF) 1 mg/Nm³ (6% O₂);
- cadmium + thallium (Ca + TI) 0,015 mg/Nm³ (6% O₂).

Voorschrift 1.16

Alleen tijdens de opstart en het stilleggen van de verbrandingsinstallatie mag gebruik worden gemaakt van de opstartleiding. Tijdens de opstart mag geen biomassa worden verbrand.

(Voorheen voorschrift 7.16 van de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning.)

Voorschrift 1.17

Vergunninghouder dient bij de ingebruikname van de biomassacentrale de opstart- en stilleggingsperioden vast te leggen. De volgende regels zijn van toepassing voor de vaststelling van het einde van de opstartperiode en het begin van de stilleggingsperiode:

1. de criteria of parameters die worden gehanteerd om opstart- en stilleggingsperioden vast te tellen, zijn transparant en extern verifieerbaar;
2. de vaststelling van opstart- en stilleggingsperioden wordt gebaseerd op omstandigheden die verenigbaar zijn met een stabiel vermogensopwekkingsproces, dat de gezondheid en veiligheid waarborgt.
3. de perioden waarin een stookinstallatie, na de opstart, stabiel en veilig werkt waarbij wel biomassa wordt toegevoerd, maar geen warmte, elektriciteit of mechanische energie wordt afgevoerd, maken geen deel uit van de opstart- en stilleggingsperioden.

Voor de vaststelling van opstart- en stilleggingsperioden gelden tenminste een van de volgende maatregelen:

- het eindpunt van de opstartperiode en het beginpunt van de stilleggingsperiode is voldoende op temperatuur gekomen;
- de afzonderlijke processen of drempelwaarden voor operationele parameters in verband met het einde van de opstartperiode en met het begin van de stilleggingsperiode en die helder, gemakkelijk te controleren en op de gebruikte technologie toepasbaar zijn.

Maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de opstart- en stilleggingsperioden zoveel mogelijk worden beperkt en ervoor zorgen dat alle emissiebeperkende apparatuur zodra dat technisch uitvoerbaar is, in werking wordt gesteld. De vaststelling van de opstart- en stilleggingsperioden dient aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

(Voorheen voorschrift 7.19 van de op 1 juni 2015 verleende omgevingsvergunning.)

Voorschrift 1.5 vervalt

OVERWEGINGEN

Paragraaf 3.8 ten aanzien van:

- toelichting van maatwerkvoorschrift 1.1 is aangepast met betrekking tot zeer zorgwekkende stoffen;
- toegevoegde voorschriften met betrekking tot opstarten en stilleggen.